

Salms i Càntics de LAUDES i VESPRES

Litúrgia de les Hores
Introduccions breus
Segona Setmana

Anotacions breus sobre els Salms i Càntics de les Hores

SEGONA SETMANA

Recitem els salms, que tenim com a pregària comunitària, amb molta freqüència. Les reflexions que segueixen voldrien contribuir a que aquest rés sigui cada vegada més gustós i nutritiu per a la vida espiritual de cada un dels Germans.

Resar o pregar un salm voldria dir:

1. Prendre consciència de què es recita, de què es tracta. Llegir el salm abans i interioritzar-lo, seria bona idea. Meditar-lo després de resat, seria un bon costum. Les anotacions recollides en aquests apunts, potser no seran gaire útils, però certament seran del tot inútils si no es para atenció en el text que voldrien il·luminar.
2. Cercar les paraules, frases o fragments que més ens impacten en un salm donat, ajudaria a descobrir riqueses ocultes a primera ullada.
3. Familiaritzar-nos amb expressions denses i evocatives que ratifiquen l'amor que Déu ens té des de sempre, ens recorden el nostre compromís amb el proïsme i ens oxigenen en qualsevol moment i circumstància del dia, pot contribuir a mantenir una bona salut espiritual.
4. Els Càntics van precedits d'una anotació, que intenta contextualitzar-los en la seva circumstància històrica, autoria etc..

NOTA: Dissortadament els salms tenen doble numeració. L'hebrea i la grega. A la Bíblia o en llibres específics dels salms, com el de Ragner, s'opta per col·locar dos números a cada salm. La Litúrgia utilitza la numeració grega. Sol ser una unitat inferior a la numeració hebrea, emprada acadèmicament. El número entre parèntesi, correspon a la numeració grega (litúrgica), el del llibre de les Hores.

Segona setmana

Diumenge 2ª Setmana

† Primeres vespres del segon diumenge: **Salm 118** [105-112] – **Salm 15** - Càntic: **Filipencs 2: 2:6-11**

Salm (118): 119: 105 – 112

* Aquest primer “salm” és una estrofa del salm 118. En el text original cada un dels seus vuit versets comença amb la lletra N (nun).

* Podem percebre les angoixes que té l’orant: *les penes que sofreix són grans* [107]... *la seva vida està en perill* [109]... *els impius li han tirat un llaç* [110]... El salm, però, traspua confiança, fonamentada en *la promesa de Déu que és la llum i la claror que il·lumina el seu camí* [105]... i en *la voluntat del Senyor que és l’alegria del seu cor* [111]... Jesús dirà d’ell mateix: **Jo sóc la llum del món.**

* A les promeses del Senyor, l’orant correspon prometent que *complirà els seus preceptes* [112]... *i no oblidarà mai la seva llei* [109]... que la paraula i la voluntat de Déu *són la seva heretat*...

No queda més que suplicar a Déu que *accepti la nostra ofrena* [108] de cada dia feta amb amor, esperit de fe i de zel.

Salm (15) 16

* Els sentiments que palesa fan d’aquest salm una pregària entranyable de “fe gaudiosa”, amb una vivensa tal que ultrapassa el clàssic esquema d’un mer salm de confiança. El salm (15) constitueix un preuat anunci de seguretat permanent. [Joachim Kraus]

* Comença amb una súplica-declaració que és expressió d’una vivència espiritual superior: *Guardeu-me, Déu meu...ningú com Vós no em fa feliç* [1]. Després d’una menció negativa a un col·lectiu anònim, que adora ídols i déus falsos, l’autor desgrana joiós els favors que rep de la benvolença del **seu Déu**, al qui identifica ja com *una heretat i un calze propis* [5]....:

- *Déu ha triat el seu destí, que inclou la situació present.*[5]

- *Déu li dóna seny, l’aconsella* [7]

- *Déu no l’abandonarà ni el deixarà caure* [10]

- *Déu li ensenya el camí que duu a la vida* [11]

* El goig de la presència propera de Déu és immens: *Tinc sempre present al Senyor* [8]. Amb un detall, ingenu i pràctic, localitza *Déu a la seva dreta*.

* De manera intermitent l’orant esclata en expressions de gran exultació i gaubança íntimes, particularment a la part final: En l’alegria total hi participen *el seu cor i el seu cos*, i entrelluca un futur de *joià i festa a desdir* i de benestar definitiu, *al costat de Déu* [11].

* La pregària de Paul Claudel té reminiscències d’aquest Salm:

Beneït sigueu, Déu meu, perquè m’heu alliberat dels ídols,
i feu que jo us adori sols a Vós, i no a Isis, o a Osiris,
o bé la Justícia, o el Progrés, o la Veritat, o la Divinitat,
o les lleis de la Natura, o l’Art, o la Bellesa...

Càntic : Filipenses 2:6:11 Diumenge 2ª setmana 1res Vespres

* Aquest Himne que honora Jesucrist en el seu **abaixament** i en la seva **glorificació** per Déu Pare, existia ja en la Comunitat cristiana anterior a Pau. És la perla preciosa de la carta als Filipencs, que, a més és *la carta més amable de totes les paulines*. Deissmann

* Està col·locat després d'una càlida exhortació de Pau a la caritat, a l'amor entranyable, a la compassió, a evitar la vanaglòria, a obrar amb humilitat etc.. En perfecta harmonia amb aquests consells, Pau apunta l'ideal de tot cristià: *Tingueu en vosaltres els mateixos sentiments que tingué el Crist Jesús*.

* A partir d'aquí, Pau ens ofereix els trets exemplars de la persona de Crist, *que tot i ser de condició divina...es va fer no-res... s'abaixà i es feu obedient...fins acceptar una mort de creu*.

* Si els altres himnes cristològics de Pau a Colossencs i a Efesis, són notables per la seva majestat i la seva fondària teològiques, aquest se'ns presenta com una **invitació entranyable, entenedora i exemplar al seguiment de Crist pobre i humil**.

+ Laudes Diumenge Salm 117 – Càntic: Daniel 3:52-57 - Salm 150

Salm (117) 118

* El salm (117) és un llarg himne processional, centrat en **la bondat del Senyor que salva sempre el fidel de les insídies del mal**. S'escau molt bé en boca de Jesús i de tot cristià en els tràngols concrets de la seva vida.

* S'inicia i conclou amb una confessió cabdal en la vida espiritual de tota persona . “Enaltiu el Senyor: El Senyor és bo i el seu amor perdura eternament”... L'expressió de Sant Pau en la carta als Romans [3:4], ve a confirmar el mateix: “*El Senyor continua essent fidel, encara que tots els homes siguin infidels*”.

* En el cas del nostre salm (117):

- El Senyor escolta el clam de l'orant i es converteix en el seu *refugi i defensa enmig dels perills* [5].
- L'orant, *només invocant el Senyor* [10], ha superat la situació agònica d'encerclament (3 vegades) i assetjament del mal, descrit com *eixam d'abelles i foc d'argelagues*. [12]
- L'orant ho té clar, confia que *no morirà, ans viurà per contar i celebrar el tracte que ha rebut per part del Senyor*. [17]

* L'orant finalitza el seu himne joiós, exultant d'alegria. Utilitza una estructura literària força freqüent a la Bíblia: **una inclusió**: El poema **comença i acaba** amb les mateixes paraules: “Enaltiu el Senyor: El Senyor és bo i el seu amor perdura eternament” [versets 1 i 29]. Aquest recurs literari, en la Bíblia, vol indicar que tot el text inclòs entre els versets idèntics, inicial i final, no és altra cosa que una expansió del sentit densificat en les poques paraules d'aquest verset.

Escenari del Càntic: Llibre de Daniel

El llibre de Daniel, si bé escrit molt posteriorment, se situa en el marc històric dels jueus que vivien deportats a Babilònia. El desànim i els casos d'apostasia sovintejaven entre els seus contemporanis. Era una situació llastimosa d'invitació permanent a la idolatria. L'autor pretén retornar la confiança del poble en el seu Déu, que intervé providencialment en favor dels qui li són fidels.

Els exemples més impactants que presenta són: Daniel a la fossa dels lleons, la peripècia de la casta Susana i els tres joves llençats a les flames. En tots els casos Déu ha recompensat la seva fidelitat acudint miraculosament a la seva salvació, en el moment més crític. El missatge és clar: *Aquest és el Déu que també farà costat als israelites si no s'aparten d'Ell...*

Diu el relat: *Encara dins el forn, però alliberats dels efectes del foc, davant l'estupefacció de Nabucodonosor , els tres companys es van posar a cantar junts a una sola veu, beneint i glorificant Déu deien... : Sou beneït, Senyor, Déu dels nostres pares..*

Càntic Dn. 3:52-57 Diumenge de la 2ª setmana **Laudes**

És una lloança, que els tres joves adrecen directament a Déu en una espècie d'èxtasi recurrent en les seves expressions: *Sou beneït, Senyor...glòria i lloança per sempre*. La menció dels querubins, del oceans, del firmament etc. acoloren el “mantra” essencial: *Sou beneït Senyor...glòria i lloança per sempre*.

La paraula beneir, a la Bíblia, quan va dirigida a Déu, encabeix força significats: salutació, felicitació, lloança i agraïment... Westermann

Salm 150

* El títol hebreu del saltiri és: Llibre de les lloances. Aquest últim salm del llibre, és també la seva cloenda. Cada un dels versets d'aquest salm 150, comença pel mot: **lloeu-lo**. De manera similar al Decàleg [les 10 paraules], també aquí se'ns ofereixen les 10 aclamacions de lloança.

* Cal percebre la **sensació de totalitat** de la lloança a Déu que suggereix el Salm:

■ **La totalitat del cosmos** hi és convidat, des del temple a la terra fins el cel, seu de la seva grandesa.

■ **La totalitat dels homes:**

▪ els *sacerdots*, que solien tocar les trompetes [el corn]

▪ els *cantors levites*, amb les arpes i lires

▪ les *noies i dones*, ballant i dansant al so dels tamburins. [Com Maria, germana de Moisès, i les dones, després del pas del Mar Roig. Ex.15:20,21]

▪ *totes les persones* de l'assemblea amb platerets.

▪ finalment la participació general com a *poble unit*, que suggereix la menció dels címbals triomfants, típics de la *teruah*, que era el crit enardit de triomf en temps de guerra...

■ **La totalitat dels instruments emprats en la litúrgia.** Tota l'orquestra.

■ **La totalitat dels éssers vivents**, no solament l'home, sinó també tot allò que posseeix un alè de vida... Fins i tot els animals « canten » les lloances del Senyor .

* Aquesta darrera pàgina del Llibre dels Salmos evoca la primera pàgina del Llibre del Gènesi que havia contemplat la inauguració de l'existència de tots els *vivents*, de tot *el que respira* [6] gràcies a l'alè diví.

* Un Salm que invita a gaudir de la lloança divina i provoca, en certa manera, una dansa humil i vigorosa a l'interior “íntim” del creient.

+ Segones Vespres: Diumenge Salm 109 – Salm 113 B - Càntic :Ap. 19: 1-7

Salm (109) 110

* L'Església resa aquest salm (i ho fa cada setmana), com un salm messiànic, que ret homenatge a la reialesa i sacerdocí de Crist. (Botz).

* Cal notar que la concepció de Messies que vehicula aquest salm, és precisament la que Jesús, en l'Evangelí, dona per closa; Jesús no l'accepta i, a més, intenta corregir-la en la mentalitat dels seus seguidors massa entusiastes, àdhuc en els seus propis apòstols.

* El Messies de l'Evangelí *no trepitja els enemics*, ans demana que se'ls estimi, *no abat reis*[5], *ni fa presoner ningú, ni abat governants* [6], *ni ha vingut a ampliar el poder del seu ceptre* [2]... si no és tot plegat, en sentit figurat.

* Realment, el nostre Messies, Jesús, predica el perdó i l'estima als enemics, és misericordiós amb tothom, guareix malalts, i està al costat del qui pateix, del pobre i del marginat..

* Cal adonar-se de la transformació enorme que ha sofert el concepte de Messies, que, partint d'una **concepció de poder i domini**, arriba a afirmar-se, en l'Evangelí, com **l'àmbit definitiu de l'amor, del servei i de la pau**.

Salm (113 B) 115

* Aquest salm vol ser una lloança del Déu veritable i, ensems, un rebuig dels déus falsos. Ressalta la gran característica del nostre Déu: Déu és fidel en l'amor [1]. És aquest tret diví el que provoca la lloança i la confiança d'Israel, de l'Església, de la comunitat orant: ... [Les paraules hebrees originals: *hesed i emet*, es troben sovint a la Bíblia. Són gràvides de significats: fidelitat, veritat, bondat, amor, lleialtat, tendresa...]

* Una segona part del salm incideix i accentua la nul.litat dels ídols de tots els temps. Avui la societat té els seus ídols i els venera, s'hi sotmet i els estima com a déus.

* Cada persona, sense excloure molts creients, àdhuc dins de la Vida Consagrada, pot fer una enumeració llarga o breu, dels valors entorn dels quals gira la seva vida... Humilment descobrirà que alguns d'aquests valors, que pauten el seu comportament, són ídols casolans, íntims, deshumanitzadors, acaronats amb afecte per part seva, però allunyats del nostre Déu de debò, que sempre és fidel en l'amor [1], és a dir, que el seu amor és, potser immerescut, però irrevocable

* La tercera part insisteix en la **confiança** dipositada en el Senyor, i no endebades, ja que és Ell qui *els protegeix i ajuda* [9]. Ho repeteix tres cops. Finalment es demana la **benedicció** del Senyor [berakah], la meravellosa **paraula eficaç** que, segons la cultura del temps, generava allò que anunciava. [Juntament amb el verb beneir, apareix unes 400 vegades a l'A.T].

* **¿On és el meu Déu?** és la qüestió més transcendental de la meua vida

Càntic Apocalipsi 19:1-7 Diumenge 2ª Setmana **Vespres**

* El vident de Patmos veu i descriu la destrucció, per sempre, de la gran pecadora Babilònia: *no la trobaran mai més, ni en ella se sentirà mai més el so dels músics ni cantors...* [cap.18]

* Contemplant la anihilació definitiva del mal, brolla espontània la celebració joiosa de l'arribada de la justícia de Déu, figuradament com la celebració de les *noces de l'Anyell*.

* Que cada cristià porti incorporat al cor un alleluia permanent, sense data de caducitat.

Dilluns 2ª Setmana

+ Laudes Dilluns **Salm 41 – Càntic: Siràcida 36:1-7; 13-16 - Salm 18A**

Salm (41) 42

* La Bíblia de Montserrat qualifica a aquest Salm com una *perla poètica de l'Antic Testament*. [Bíblia de Montserrat. SALMS I, p.193]

En els seus orígens els salms (41) i (42) formaven una sola composició. Eren un sol i mateix salm. El rès de Laudes d'avui ofereix la primera part del Salm, deixant per les Laudes del dimarts la segona part.

* Tot el salm és un diàleg interior d'una ànima en hores baixes, però enamorada de Déu. Els dos primers versets expressen un anhel ardent de l'ànima vers Déu: la imatge de *la cérvola assedegada i de la set "total" de Déu* [tot jo, *nephesh*], ho descriu perfectament.. En la vida espiritual existeixen temps de nit fosca, temps d'ocultació, els temps de **l'absència sentida** dels místics...Sant Joan de la Creu, Santa Teresa....

* Amb dolor [llàgrimes] s'anyoren temps passats, temps millors, en els que la lloança, la pregària i l'alegria es donaven la mà. Ara, l'orant no experimenta Déu sensiblement, d'aquí la seva tristor, **¿Per què aquesta tristor ànima meua?** [6,12], però sap que el *tornarà a trobar i lloar com al seu Salvador* [6]. Aquest és un verset que es repeteix tres vegades al llarg de tot el salm i les tres vegades és resolt amb el mateix acte de ferma confiança, amb segona i primera persona, ben significatius: **Espera en Déu, ànima meua... Jo el tornaré a lloar..**[6]

* Si ens fixem amb les expressions que precedeixen al verset *¿Per què aquesta tristor...?* repetit tres vegades, podem adonar-nos:

· La primera vegada el verset [6] **¿Per què aquesta tristor ànima meva...?** [cinquena estrofa], ve després d'una tímida menció **d'enyorança del passat**: *Recordant altres temps....*

· La segona vegada [12], la mateixa interrogació **¿Per què aquesta tristor...?** [última estrofa], està situada després d'una expansió **d'angoixa pel present**: *¿Per què us oblideu de mi? L'adversari m'escarneix... ¿on és el teu Déu?*

· La tercera vegada que apareix **¿Per què aquesta tristor...?**, ja és en el salm (42), verset [5]. Els enunciats que el precedeixen són de **franca esperança en el futur** en mans del Senyor. Es fa evident la progressió: anyorança ⇒ angoixa ⇒ esperança... En el diurnal correspon a les Laudes del dimarts.

* En aquesta part final del salm únic (41-42), hi trobem paraules de serenor que són la conclusió lògica del salm que resem avui: *Déu meu, la muralla que em salva sou Vós... Ho celebraré i us lloaré amb la cítara... M'acostaré al l'altar de Déu, el Déu que és la meva alegria... És el introibo ad altare Dei*, amb que començava la missa preconiliar...

Càntic Siràcida 36:1-7; 13-16 Dilluns 2ª Setmana Laudes

* El Siràcida és conegut com l'Eclesiàstic, per l'ús tan freqüent que en feia l'Església en les seves lectures. És un recull molt extens, sense gaire ordre, de reflexions, aforismes i sentències, on s'hi pot pouar amb força probabilitat de trobar-hi gran diversitat de temes.

* El Càntic d'avui és un fragment d'una llarga pregària en favor d'Israel, sempre empantanat enmig de perills i amenaces. Demana ajut i pietat al Senyor per al poble i la ciutat santa de Jerusalem que li pertanyen. Demana escarment per als enemics. El més alligonador per als cristians és que, en una actitud exemplar religiosa i humana, demana que, finalment, *tots reconeguim que no hi ha altre Déu fora de Tu, Senyor.* [36:5]

Salm (18) 19

És un salm clarament dividit en dos temes: Himne a la natura i invocacions de tema sapiencial. En el rès d'avui se'ns ofereix la primera part: els set primers versets.

* Aquest primer fragment és un **himne de la naturalesa al seu Creador**, força semblant al salm 8, i al Cant al germà sol de Francesc d'Assís: *El firmament dóna al seu Creador un doble testimoniatge: d'esplendor refulgent, durant el dia, i de misteriosa grandesa durant la nit. És com una solemne proclamació [kerigma] en dos actes...*[Von Rad, en *Teologia de l'Antic Testament*].

* El salmista percep la magnificència de la Naturalesa, però no s'atura aquí, perquè en ella hi desxifra la immensitat de Déu, i en Ell concentra l'adoració.

* El salm (18) és la gran lliçó oferta eternament als cristians: Contemplar contínuament en la Naturalesa i en la Revelació l'autor de l'univers i del món superior de la gràcia, i després, treballar per tal que cap racó de la seva ànima ni cap persona a la terra, deixin de sentir la flama d'amor que irradia la Creació, la Bíblia, l'Evangelí, l'Església, el món...

* Les dues imatges, la de l'espòs i la de l'atleta, per a descriure la sortida del sol, són metàfores nupcials; pertanyen al fons de la literatura oriental, que valorava molt la fecunditat. Sovint la considerà un mèrit dels seus sants i herois: El gran asceta i sant musulmà del segle XII, Abdal-Kadir, provocava una gran admiració perquè tingué 49 fills...i l'últim als 85 anys. [Leclercq en *Autres civilisations*]

* Algunes citacions alligonadores:

- *Si totes les realitats del món són teofanies o revelacions de Déu, el firmament ho és d'una manera supereminet. Constitueix el teatre de la glòria de Déu. Teatrum gloriae Dei* [Calvino]

- *Aquest silenci del firmament és una veu més sonora que la d'una trompeta... que anuncia als nostres cors a Aquell que l'ha fet.* S.Joan Crisòstom

- *El gran misteri del Cristianisme és la Transparència de Déu en l'Univers. No solament la vostra Epifania, Jesús, sinó la vostra Diafanitat.* Teilhard de Chardin en el seu llibre El medi diví.

- *A sobre meu el cel estrellat; dintre meu la llei moral. Heus aquí les dues coses que omplen la meva ànima d'admiració i d'un respecte, sempre nou i sempre creixent,* deia Immanuel Kant.

+ Vespres Dilluns **Salm 44 – Càntic Efesis 1:3-10**

Salm (44) 45

El contingut d'aquest poema és clarament profà: el tema d'unes núpcies reials. Dedicat als 9 primers versets a la figura del rei i la resta al seguici nupcial, i a la núbia o esposa enjoiada... *vestida amb or d'Ofir* [10].

* No deixa de ser sorprenent com aquesta composició poètica s'ha esmunyit en el Saltiri. És l'únic exemple de lírica profana de tot el Saltiri. Tant i així que les poques expressions religioses que conté semblen més reminiscències egípcies o babilòniques que no pas de cultura jueva: amb totes les restriccions del cas, *la ploma de l'escrivà* [2], no dubta en atribuir el *nom de déu [elohim] al rei*. [7 i 8]. També el Càntic dels Càntics li costà entrar en el Canon de Llibres inspirats...

* Essent el rei, en la concepció jueva, el representant de Déu, és comprensible que aquest "salm" fos interpretat com a **messiànic** per la comunitat jueva i més tard per la primera església cristiana, com evidencia la carta als Hebreus, que el cita textualment: *Quan Déu introdueix el Primogènit al món... diu del Fill: El teu tron oh Déu, pels segles dels segles; ceptre de rectitud és el ceptre del teu regne; has estimat la justícia i avorrit la iniquitat; per això, o Déu, t'ha ungit el teu Déu amb oli de joia amb preferència als teus companys...* [He.1:8,9].

* Quedem-nos amb aquesta línia d'interpretació i assumim que Crist és rei, que posseeix la plenitud de la bellesa i de la magnificència espiritual:

- **Jesucrist** és sublim en el cel com a Verb prop del Pare; és sublim a la terra revestit de la naturalesa humana; és bell i sublim en braços dels seus pares; és bell i sublim fent miracles i patint la flagel·lació; és bell i sublim atorgant la vida, i ho és no refusant la mort; és bell i sublim a la Creu, al sepulcre i en el seu retorn al Pare...Sant Agustí

- **L'Església** és la vida de Crist a la terra inserida en la nostra carn feble, de tal manera que els permanents pecats de l'Església només tenen remei en l'amor del mateix Jesucrist: *l'Església és una pecadora que el Crist reesposa dia rere dia. A l'Església li cal, i li caldrà sempre, recomençar la seva conversió...* com a cada un de nosaltres, els seus membres. [M.Clavel, en Dieu de Dieu].

* L'amor de Crist per l'Església, la seva esposa, és descrit amb termes i figures fervents en l'Esclatadura [Efesis, Apocalipsi] i el mateix Jesús es presenta com l'espòs: *¿Podeu fer dejunar els convidats a noces, mentre l'espòs està amb ells?* Lc. 5:34; *Qui té l'esposa és l'espòs, però l'amic de l'espòs té una gran joia quan sent la veu de l'espòs..* Jn.3:29 i.

Càntic Efeſis 1:3-10 Dilluns 2ª Setmana **Vespres**

* És l'himne cristològic de lloança amb el que comença Sant Pau la carta als Efeſis. És la més profunda de les epístoles paulines. Juntament amb la carta als Romans, són les dues síntesis doctrinals de Sant Pau.

L'himne sublim de les Vespres d'avui concentra el missatge de tota la carta: El **grandiós projecte (misteri) de Déu aconclert en Jesucrist**.

* Aquest himne s'inicia amb el gènere literari de les benediccions (*3 vegades en un verset*), de ressonància molt jueva. Celebra amb una intensitat desbordant l'amor (*gràcia*) sens límits que Déu ens ha mostrat fent-nos els seus escollits (*elecció*), destinats a ser fills seus (*adopció*) per mitjà de la Sang de Jesucrist (*redempció*) i la comunicació de la seva saviesa (*revelació*).

Dimarts 2ª Setmana

+ Laudes Dimarts Salm 42 – Càntic Is.38:10-14 17-20 – Salm 64

Salm (42) 43

Aquest "salm" és la segona part del salm (41) de les Laudes del dilluns: *Com la cérvola es deleix...* L'alegria que dona **l'esperança en el futur** venç tota tristor.

* El salmista sembla desconcertat pel fet de la **tristor** que envaeix la seva ànima i per la "sensació" de rebuig per part de Déu [2,5]... Aquesta situació angoixosa l'interpel·la, però, simultàniament, vol proclamar la seva **alegria actual**: *Déu és el goig de la meua alegria*, com diu el text original i **l'esperança** de la joia **future**, que *celebrarà al so de la cítara* [4]. Un clam integrador plana sobre tots aquests sentiments oposats: *Envieu-me la llum i la veritat, que elles em guiïn!!!* [3]

* El salmista no fa menció de faltes o febleses personals. Per això és prou agosarat per demanar que *Déu li faci justícia* [*Jutgeu-me, Senyor* [1], a l'original]. Paul Claudel, a propòsit d'aquesta actitud, puntualitza que també el creient, sigui qui sigui, és pecador, que està lluny d'estimar com cal, que no ha estat lliure d'algun grau de perversitat i traïdoria al llarg de la seva vida... és a dir, que no tots els enemics són externs a nosaltres mateixos. Alguns resideixen dins nostre

* En aquest marc de sentiments seria profitós respondre honestament als interrogants que sovint se'ns plantegen en la nostra vida: Quines són les nostres tristors més freqüents. ? Quins fets o causes les motiven? Per què no gaudim de l'alegria interior que ens correspon com a cristians? Quina és la nostra esperança fonamental? Per què ens és tan difícil connectar amb Déu en els moments de pregària? El cristià sap de cert que Déu mai no el rebutja ni l'abandona, si li demana de cor, *la llum i la veritat* com a guies, tant en les situacions de tristor com en les d'alegria.,..

Càntic Isaïes 38: 10-14; 17-20 Dimarts 2ª Setmana **Laudes**

* El càntic d'avui es posa en boca del rei Ezequies. Tot i que el seu pare (Achaz) i el seu fill (Manasés), foren els més impius de tota la dinastia, ell fou un dels pocs reis de Judà pietós i fidel a Yahweh.

* Isaïes, sense gaires cosmètics verbals, anuncià a Ezequies la seva mort imminent: *Prepara-ho tot perquè ben aviat moriràs, la teua vida s'acaba*. 2Reis 20:1 i Is. 38:1.

* Ezequies recordà a Déu la fidelitat amb què l'havia servit i Déu *escoltà les seves llàgrimes*, i li allargà quinze anys la vida. Llavors Ezequies entonà el càntic que la litúrgia ens proposa per a les Laudes d'avui: *Jo pensava, a meitat de la meua vida, me n'he d'anar...*

* Seguint l'esquema propi d'alguns salms, les cinc primeres estrofes són de **súplica** i els quatre últimes **d'acció de gràcies**. Totes d'una bellesa literària i religiosa notables.

Salm (64) 65

És un dels salms més bells d'acció de gràcies, de tot el Saltiri. Com en el primer salm (42), Déu és el màxim referent de lloança en les tres parts que es poden detectar en el text:

* Déu és per l'home **pare comprensiu i entranyable**: *escolta les nostres pregàries* [3], *perdona les nostres febleses quan les hi presentem humilment* [4], *des d'ara ja podem albirar els béns i els dons que ens té preparats a casa seva* [5].

* Déu és **creador de les meravelles de l'univers**: Vessa els seus *prodigis de bondat* [6] sobre els humans, *omple d'esperança* [els habitants de] *les illes i dels continents* [6], *mostra el seu poder sobre els elements de la natura: mar i muntanyes; les portes de l'aurora* (per on neix el sol) *i del crepuscle* (allà on es pon el sol), tot i ser inanimades, *s'omplen de goig!!* [7-9]

* Déu és un **provisor curós que enriqueix la terra a mans plenes** [10] en profit de l'home: En una versió poètica molt bella, el salmista imagina *Déu preparant els sembrats, regant-los amb l'aigua del rierol o dels xàfecs, aplanant terrossos!!*, *fent-la fecunda i fèrtil amb la seva benedicció... L'abundor amb que es troba l'home vertaderament regalima i prové del cel.* [10-12]

Extasiat, l'orant, personifica i convoca els turons, les planes i les valls; els animals, l'herbei i el blat per tal que s'uneixin a ell en el cant final de joiosa lloança.

+ Vespres Dimarts Salm 48:1-13 / 48:14-21 - Càntic:Apocalipsi 4:11; 5: 9,10,12;

Salm (48) 49

* Aquest salm és una desqualificació enèrgica de l'home que basa la seva seguretat en les seves riqueses i en si mateix. És un salm didàctic o sapiencial. De fet, planteja el repte existencial de tot home [*noble, senzill, ric o pobre*], davant de la mort, davant de la vida, davant dels béns i realitats terrenals. Enmig d'unes descripcions bastant macabres, l'autor apunta la gran solució: **l'esperança d'una vida futura al costat de Déu**. És del tot notable aquesta afirmació de confiança, feta uns 200 anys abans de Crist. Per al cristià, aquest salm (48), és el preàmbul de la paràbola evangèlica de l'home ric que amplia els seus graners per encabir-hi més i més riquesa, sense ni tant sols pensar que la mort el visitarà aquell mateix dia.

* Curiosament, l'autor especifica que vol transmetre la seva reflexió amb *cants acompanyats de la lira* [5]. Oesterley comenta, oportunament, que la música i el cant es revelen ajuts didàctics en aquesta ocasió, ja que poden amorosir l'efecte de les expressions acolorides per no dir tètriques, que hi ha al llarg del text.

* Els versets del salm es podrien reunir a l'entorn de tres pols:

1. Sentències breus de tipus proverbial, extretes de la saviesa popular:

Quin home podria pagar a Déu el preu per escapar-se de la mort [8]

La vida humana no té preu [9]

El dret de viure no s'adquireix amb diners [10]

Moren els savis, moren els ignorants, sigui quina sigui la seva fortuna [11]

L'home no dura en els honors [13 i 21]

2. Paraules comminatòries anunciant un destí desgraciat als rics, confiats en els seus béns.

Les tombes seran la seva nova casa per segles i segles [12]

S'aplegaran com ramats a la terra dels morts [15]

La mort mateixa serà el seu pastor, s'esvairà la seva imatge [15]

No s'enduran les seves riqueses [18]

No veuran mai més la llum [20]

3. Com a contrapunt de la tràgica sort que assetja als qui es creuen forts, confiats en les seves riqueses, el salmista manifesta **la seva pau** i “descriu” **el destí que ell espera**.

¿Per què he de tenir por en els dies dolents, quan les dificultats (enemics) m’envolten? [6]
A mi Déu em rescatarà la vida de les urpes de la mort per a prendrem amb Ell [16]

Són dos versets encoratjadors en els que s’albira una vida definitiva al **costat del mateix Déu**. El cristià ho creu firmament, perquè *Jesucrist l’ha rescatat amb el preu de la seva sang*, com diu Sant Pau als Efesis [Ef.1:7], i perquè tenim la paraula del mateix Crist: *Jo sóc la llum del món, el qui em segueix no caminarà en la foscor, sinó que tindrà la llum de la vida* [Jn.8:12]. *Jo sóc la resurrecció i la vida...tot aquell que viu i creu en mi, no morirà mai més* [Jn.11:25]

Càntic Apocalipsi 4:11; 5:9-12 Dimarts 2ª Setmana. Vespres

* Aquest càntic s’origina en una visió misteriosa de grandiositat celestial. El vident observa com s’obre la porta del cel, l’Esperit s’apodera d’ell i veu un tron posat en el cel, on hi seia algú que resplendia com el jaspi i la carnalita.

* Quatre vivents i els vint i quatre ancians es prosternen davant el qui seu al tron que era un anyell dret com degollat... En aquest marc de majestuós misteri, els ancians entonen un càntic nou: *Sou digne de rebre la glòria, l’honor i el poder...*

* Tot i el misteriós llenguatge emprat, podem apuntar a la identificació de l’Anyell amb Jesucrist i el preu de la seva sang amb la seva missió redemptora

Dimecres 2ª Setmana

+ Laudes Dimecres **Salm 76 - Càntic 1Samuel 2:1-10 - Salm 96**

Salm (76) 77.

* És un salm de lamentació individual que revela l’angoixa de l’autor pel destí del seu poble,

* El clam inicial i la recerca de Déu, no aconsegueixen consol ni assossegament. Els records d’èpoques llunyanes afegeixen sentiments de defallença que envaeixen, àdhuc les nits de l’orant. Esclaten, llavors, uns interrogants estremidors : *És que Déu ens ha abandonat per sempre? Ha deixat, per sempre d’estimar-nos?* [8,9]

* Amb un moviment decisiu d’internalització, l’orant inicia el camí de l’esperança: *Repasso dintre meu les vostres obres..... i considerant les proeses de Déu* [13], a l’autor només se li acut acabar el salm amb un himne triomfant i confiat en aquest Déu, que per a protegir el poble, demostrà, en temps passats, el domini sobre la *mar esvalotada, el brogit de les nuvolades, el retruny del tro i els llamps del firmament*. [17-19] No hi ha dubte, aquest Déu tornarà a *conduir com un ramat el poble* [21] que ara està passant una gran tribulació..

* La seqüència del salm pot ser transportada a algunes situacions personals de sofriment. En certs casos la peripècia espiritual, pot ser similar a la que apareix en el Salm. També el Poble de Déu, per a nosaltres l'Església, passa per *dies de perill* i necessita dramàticament *cercar el Senyor* [3].

* Cal aprendre, com el salmista, a administrar les sensacions de “presència” i “d’absència” de Déu en el curs de la nostra existència. Cal afinar la nostra fe en el Déu que té la seva hora per acudir, i no cedir mai a la temptació de creure’ns oblidats per Ell.

Càntic 1Samuel 2:1-10 Dimecres 2ª Setmana . Laudes

* Aquest és el càntic d’Anna, la mare de Samuel, en el moment *d’oferir el seu fill al Senyor per tota la vida*. 1Sm.1:28. No deixa de ser commovedor que Samuel, encara un infant, es prosterni al costat de la seva mare, mentre Anna recita la pregària que recull el càntic d’avui.

* És un panegíric joiós del Déu que l’ha afavorit i *l’ha salvat, que és sant, que és l’únic Déu, que tot ho sap, que pot donar set fills a la dona estèril, el qui dona mort o vida, que sosté els fonaments de la terra...* Un Déu que té particular atenció als febles, *aixeca de la pols el desvalgut, treu el pobre de la cendra i l’enalteix fins a donar-li un soli gloriós*, però es mostra potent i *desconcerta els enemics amb el tro de la seva veu...* També el Magníficat ressalta l’afecció de Déu als pobres.

* És probable que Anna, recités un text ja existent, [de fet hi ha fragments que coincideixen literalment amb el Salm (112)], però la contemplació de la mare i el fill en unió de sentiments de gratitud i d’ofrena, davant del Senyor, es estímulo per a la nostra oració comunitària.

Salm (96) 97

* És un salm de lloança a Déu que rememora i utilitza les imatges de la teofania del Sinaí. Ens recorda que si bé la glòria de Déu ens és oculta i inaccessible, se’ns mostra propera i diàfana en les seves obres. El firmament i la terra són manifestacions de Déu..Paschal Botz

* La frase d’introducció del salm: ***El Senyor és rei***, és transcendental. Sorpren constatar la uniformitat amb què es personifiquen, parlen i actuen en suport d’aquesta afirmació tot un seguit **d’elements de la naturalesa**, per a dar-ne testimoniatge: *La terra ho celebra i les illes se n’alegren* [1], *Les nuvolades li fan cort* [2], *El foc el precedeix i venç els seus enemics* [3], *Els seus llamps enlluernen el món i la terra s’estremeix al veure’ls* [4], *les muntanyes es fonen com cera*, davant d’aquest rei [5] i finalment, *el mateix cel o firmament proclama la seva justícia* [6].

* En el verset 6 apareix el relleu. Ara són els **éssers animats** els que entren en escena: ***els pobles*** per contemplar la glòria del Senyor, ***els idòlatres*** per avergonyir-se dels seus déus falsos, ***els àngels*** per prosternar-se davant del Senyor, i ***les filles de Judà*** per unir-se a la celebració iniciada pel elements de la naturalesa. Tota aquesta commoció motivada perquè el Senyor és l’Altíssim i excels per damunt de tots els déus.

* La part final fa referència al comportament d’aquest Déu amb l’home fidel, el just, el recte de cor: *l’estima, li guarda la vida, l’allibera dels injustos, li promet la llum que ja apunta, i l’alegria* [10,11] Amb l’alegria ja aconseguida, els justos celebren festes i enalteixen *el record de la santedat de Déu, del seu rei*. Més tard Pau es farà ressò d’aquesta doxologia, al escriure a Timoteu: *Al rei dels segles, rei únic, immortal i invisible, honor i glòria pels segles dels segles*. [1Tim.1:17]

Salm (61) 62

* El tema central d'aquest salm és proposar la confiança en Déu, **només** en Déu [2,3], com el gran recurs en front de les contrarietats de la vida, particularment les provinents d'aquelles persones que ens volen mal.. L'atenció del salmista, per tant, se centra en dos pols d'interès: **Déu** per una part i els **homes** que només pensen en fer-li mal, per l'altra.

* L'autor, i l'orant de tots els temps, troben en **Déu**, *el repòs, la salvació i l'esperança* [6,7]. Utilitzant el llenguatge figuratiu Déu és la *roca* inexpugnable, el *castell* de seguretat i el *refugi* a l'abric de qualsevol malvolença externa.

* **Els enemics** que l'assetgen són particularment temibles: perquè ell és feble com *una muralla a punt de caure* [4], els contraris estan obsessionats: *només pensen com enganyar*; s'han confabulat *tots junts*, per aconseguir la seva ruïna moral, social o física: *volen tirar-me a terra*, i això, amb pèrfida traïdoria inclosa: *beneeixen amb la boca, maleeixen dintre seu..* [4 i 5].

* La polarització, que s'ha exposat, no treu protagonisme a l'actitud de l'orant, [de tota persona que es veu superada per circumstàncies adverses que l'acorralen]. No l'agafen desprevingut: La invocació d'auxili a Déu, sembla ser **el retorn a unes armes que ja eren part de la seva existència** i que ara, en el perill, afloren franques i genuïnes: ***Només en Déu reposa la meva ànima, només d'Ell em ve la salvació, només d'Ell em ve tota esperança.*** [2 i 6]. Aquest vocable "**només, solament**" subratlla l'exclusivitat de Déu com a protector.

* Al final, l'autor formula la seva convicció: *Tots els enemics plegats no pesen més que el vent* [10], perquè ha entès (i no és poc) que sempre pot confiar en *el poder i en l'amor del seu Déu* [12,13]. Potser és quelcom que no acabem d'assumir els cristians, en tota contingència compromesa, conflictiva o adversa, personal o comunitària o d'Església....

Salm (66) 67

* El salm (66) és un himne d'acció de gràcies per les bones collites. A la Festa dels Tabernacles se celebrava la bona anyada.. És un salm breu però excepcional, ja que transcendeix en gran manera una celebració de la pagesia... A més de la seva notabilitat literària, manifesta una obertura i amplitud de visió sorprenents.. Demana que la **benedicció del Senyor** (tan familiar i acaronada pel poble d'Israel), ens arribi a nosaltres, i s'estengui a totes les nacions i pobles, i que **la seva mirada** brilli sobre tota la humanitat...És una súplica universal, vertaderament "catòlica", com la qualifica Hilari Ragner

* Segons Oesterley aquest salm ens il.lustra sobre el nucli teològic de la religió d'Israel: La fita última de la missió providencial d'Israel és que totes les nacions s'adonin del immens benefici que suposa tenir i adorar Yahweh com a Déu i, així, aquestes nacions, arribin a reconèixer-lo com a **Déu propi**. Llavors, aconseguit aquest objectiu, tots junts, Israel, els pobles i les nacions a l'uníson, en una gran simfonia universal, podran dir-se uns als altres : ***Lloem les nacions al nostre Déu, lloem-lo tots els pobles a l'hora !!!*** [4,6]

El salmista s'anticipava a Sant Pau o Sant Pau es feia ressò del salmista: *Sapigueu-ho, doncs, aquesta salvació de Déu ha estat enviada a totes les nacions* [Ac.28:28]

* L'alegria del cristià ¿no és el millor reclam per atreure els homes al seguiment de Jesucrist? ¿No és, si més no, una font d'interrogants, per als qui no coneixen l'Evangeli? I la tristor endèmica d'alguns cristians, ¿no és un factor d'allunyament de persones de bona voluntat?

Càntic : Dimecres 2ª setmana Colossencs 1:12-20 Vespres

* Himne cristològic que ressalta la centralitat de Crist vers qui convergeix tot el creat, essent *imatge* [visible] *del Déu invisible*.

* És notable la insistència de totalitat entorn de Crist, que s'accentua en aquest himne: *Crist engendrat abans de **tota** la creació, Déu ha creat per Crist i destinat a Crist **totes** les coses, **tot** l'univers, Crist existeix abans que **tot**, **tot** es manté unit gràcies a Crist, Crist ha de ser en **tot** el primer, la **plenitud de tot** el què existeix resideix en Crist, per Crist Déu es reconcilia amb **tot** l'univers, posa pau en **tot** el que hi ha...* etc.

* Podríem dir que aquest himne esbossa la gran volada de la teologia de Sant Pau. Seria bo que el reséssim amb el **cor ple d'alegria**... Aquest és l'incís inicial, que, sorprenentment, s'omet en el càntic proposat a les Hores: **Amb alegria**, donem gràcies al Pare, diu el text de la carta...

Dijous 2ª Setmana

+ Laudes Dijous: **Salm 79 – Càntic Is.12:1-6 – Salm 80**

Els salms (79) i (80) corresponents a les Laudes del dijous, semblen correlatius, tant per la forma com per l'argument: El salm (79) conté queixes i interpel.lacions d'Israel al seu Déu, i en el salm 80, Déu fa uns retrets molt seriosos al mateix Israel.

Salm (79) 80

Podem descobrir alguns elements de l'estructura del salm (79):

* Els primers versets [2-4] són una súplica apressant : *Veniu a salvar-nos!!*, dirigida a Déu, acceptat com a Pastor que guia el Poble.

Probablement aquest salm es fa ressò de l'assetjament a que estigueren sotmeses les tribus d'Efraïm i de Manasès [fills de Josep], i de Benjamí, [germà de Josep], per part dels Assiris.

Les paraules que clouen aquesta súplica inicial: *Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada i serem salvats* [4], insinuen per on vindrà la salvació: **De la benvolent mirada de Déu i de la conversió pròpia**.

Aquest verset es repeteix quatre vegades com a tornada insistent [4, 8, 20] i, amb matisos, en el [15].

* La part central del Salm [5-16], és un plany del poble,

- que presenta a Déu amb expressions commovedores i **el seu infortuni present**: *Fins quan estareu irritat?; Ha de pastar amb llàgrimes el pa, ha de beure a glops els seus plors; ens heu deixat a mercè de les disputes dels veïns...*

- que rememora davant Déu, amb un llenguatge figurat molt intens, **la nostàlgia del seu pròsper passat**: La vinya (el poble d'Israel) rescatada, alliberada d'Egipte, *amb pàmpols que cobrien d'ombra les muntanyes amb sarments ufanosos, i plançons que s'estenien fins al mar...., ara l'esfulla qualsevol vianant.. hi entren els senglars a desvastar-la..*

* Els últims versets del salm [17-20], són **el testimoni de confiança** en el mateix Déu, al qui s'ha interpel.lat amb tanta vehemència, en la segona part.

- perquè, malgrat tot, **el futur** depèn del Senyor i de la **nostra fidelitat**: *Una mirada vostra d'amenaça i ni rastre quedarà dels qui tallen i cremen la vinya.. No ens apartarem mai més de Vós; guardeu-nos Vós la vida* [19]

La conclusió repeteix la tornada, que realment és l'entranya de tot el salm:

Senyor, Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos sentir la vostra mirada benvolent, i serem salvats.

Càntic Isaïes 12:1-6 Dijous 2ª Setmana **Laudes**

* Isaïes anuncia el retorn dels deportats a la pàtria i augura el benestar que comportarà la llibertat. Curiosament ja anticipa un cant d'acció de gràcies per aquest futur de pau i prosperitat.

Isaïes es dirigeix al poble i profetitza: *Aquell dia diràs: Us dono gràcies, Senyor, us havíeu irritat contra mi, us heu desdit del vostre rigor i m'heu consolat...*

* Els israelites, encara sotmesos als Assiris, omplen el present amb les alegries del futur, i es veuen ja segurs, sense *cap espant, cantant de goig i proclamant el nom de Yahweh* i convocant altres pobles a conèixer les seves gestes i les coses glorioses que ha fet: *Que ho publiquin per tota la terra.*

* Mirem el futur amb l'optimisme que ens garanteix la confiança posada en el nostre Déu: *confio, no m'espanto..* malgrat les eventualitats del present.

Salm (80) 81

* La invitació, a l'inici del Salm: *Celebreu la festa...entoneu càntics* [2,3], apunta a un gènere literari dels salms dit "**litúrgia de la fidelitat**" [Lancellotti]. Ho confirma la menció de la *festa ritual* enaltida amb els sons de *tambors, cítares i arpes* [3], i la resta del text amb el recordatori de la història d'Israel, i la clàssica admonició: *Escolta, poble meu, el que jo et mando* [9] seguida del retret queixós, tant recurrent a la Bíblia: *El meu poble no escolta la meua veu, Israel no vol fer cas de mi* [12]. Al final, el Senyor, el Déu d'Israel, formula el seu deler: *Tant debò que el meu poble m'escoltés i seguís els meus camins...* [14]

* A partir d'aquí les promeses estan en condicional: *Si fos així* (si Israel escoltés la veu del Senyor): *els seus enemics serien vençuts, se li sotmetrien, i Déu giraria la mà contra ells* [15], paraules entranyables del mateix Déu, en resposta a una possible fidelitat, Israel *seria alimentat amb la flor del blat i amb la mel abundant de les roques* [17]. És un llenguatge figuratiu que entranya la promesa d'un benestar condicionat a la fidelitat...., i ***aquest seria el seu destí per sempre*** [16].

* El salm ens allibera:

- Per al cristià la veu de Déu és menys familiar i menys entenedora a mesura que el seu comportament és menys coherent amb l'evangeli.

- Tot pot canviar en bé, a vegades en un instant [15], per desesperada que sembli una situació.

- En l'Eucaristia troba, el cristià, la plenitud: Crist és la nostra paraula i el nostre aliment, l'autèntic pa del cel [Jn.6:32] Paschal Botz., en Els salms com a pregària.

† Vespres Dijous Salm 71:1-11 – Salm 71:12-19

Salm (71) 72

* El salm (71) és una perla entre els salms de reialesa [Osty]. Respon a la benvinguda, en forma de pregària, d'un poeta cortesà al nou rei, en la seva ascensió al tron. No té cap pretensió litúrgica, Àdhuc el seu caràcter messiànic és contestat per alguns estudiosos [Oesterley] que hi detecten la manca de trets messiànics tinguts com a fonamentals pels profetes. Per exemple, no apareix un tret identitari propi del Messies: la presència de l'Esperit: *L'Esperit del Senyor reposarà damunt d'Ell: Esperit de saviesa i d'enteniment, esperit de consell i de fortalesa, esperit de coneixement i de reverència pel Senyor....*[Isaïes 11:2]. Tot amb tot, la tradició jueva i cristiana l'incloué en el Saltiri per les seves ressonàncies messiàniques.

A nosaltres ens resulta fàcil veure-hi prefigurades les prerrogatives que adornen la persona de Jesucrist i les característiques del Regne de Déu.

* Dos centres d'interès configuren el reialme descrit o previst pel salm:

- **Primer.** Fa referència al Regne com institució. El benestar, la prosperitat, la seva extensió, la seva durada, el seu poder, la lloança i reconeixement de tots els pobles etc. Amb llenguatge hiperbòlic es desgranen les boneses del rei i del regne: *al rei li faran homenatge tots els reis [13], un regnat que duri com el sol i la lluna [5], els reis de Tarsis, d'Aràbia li oferiran presents [10], que no parin mai de beneir-lo... les famílies del país [15] i tot els pobles de la terra [17]...* Fer de tota aquest llistat, de tot aquest cabal d'abundor, una transposició espiritual i analògica al Regne de Déu proposat per Jesús, només demana una certa imaginació i reflexió. És ben legítim i útil.

- **Segon.** Fa referència a les persones que han de gestionar aquest Regne, o a les persones que en resultaran beneficiades per la implantació del nou règim inaugurat pel rei.

Al llarg del salm es posen de relleu les prerrogatives o deures de la reialesa encarnada en la dinastia davídica: *justícia [1,2], pau [3], benestar [3], consideració pels humils [2,4], pobres [4,12,13] i febles [13]...* Aquesta segona referència sí que ateny més directament als deures dels cristians que formem part del Regne instaurat per Jesús.

* Avui, com en temps antics, el clam per la justícia és planetari i punyent. ***Justícia és una virtut activa que mana procurar a cada u allò a què hi té dret.*** Hi ha uns drets bàsics de l'home, que els té simplement pel fet de ser persona. Jesús dedicà el seu periple humà a atendre les persones mancades de salut, de diners, de prestigi etc., els mateixos als qui el salm denomina *pobres, desvalguts, humils, oprimits, febles...* Aquesta activitat de Jesús inaugura el Regne.

A mantenir la fisonomia essencial del Regne de Jesús ens invita l'Església que el defineix com a regne de veritat i de vida, de gratuïtat i bondat, de justícia, d'amor i de pau.

* Doncs bé,

- *El Regne de Déu és incompatible amb una situació de misèria social i de pobresa institucionalitzada. El dret del pobre és el dret de Déu.* Ehlinger

- *La preocupació pel pobre és el centre de la Pau messiànica, de tots els temps.* Jacquet

- *Fer baixar la justícia entre els homes a la terra, és el signe de que un home és l'enviat i representant de Déu.* Léon Bloy

- *Honoreu la condició de pobre per raó del menyspreu que li té el món,* deia J.B.Bossuet.

* Els versets finals no deixen de ser esperançadors: *Beneït sigui Déu, l'únic que fa meravelles... que la seva glòria [l'expansió del seu Regne], ompli tota la terra. [18,19].* Per la nostra part, parem atenció a les paraules del Parenostre que "diem" cada dia: ***Vingui a nosaltres el vostre Regne...***

Càntic : Apocalipsi 11:17-18; 12:10-12 Dijous 2ª Setmana Vespres

* Transporta al present la previsió del futur. *Ara és l'hora, de recompensar, de destruir els destructors de la terra, de la victòria del nostre Déu i del seu Regne...* Per tot això, que la fe ens anuncia, *els que reverenciem Déu,* ja en donem gràcies anticipadament en els nostres dies.

* Els cristians sabem que estem de camí cap a la casa del Pare, que ens acollirà en el seu si de felicitat eterna. És natural, lògic i raonable que el **trajecte** tingui les característiques anticipades de la **destinació**. Deure del cristià és tenir cura, ja ara, de la seva felicitat terrena i pau d'esperit.

Divendres 2ª Setmana

+ Laudes **Salm 50 - Càntic Habacuc 3:2-4 ; 13,15-19 - Salm 147**

Salm (50) 51

El salm Miserere, el recitem cada divendres.

* Uns versets de la part central del salm són dignes de ser destacats per la seva fondària teològica i espiritual. Tenen evidents connotacions de creació.

* És en extrem significatiu que l'autor del salm emprí l'expressió **creeu en mi un cor ben pur** [12], utilitzant el mot mateix del Gènesi, “*barà*” [crear], reservat únicament a l'acció creadora de Yahweh; mai no s'utilitza per a descriure una acció humana.

* També es fa referència tres vegades a l'Esperit, emprant el mateix mot que el Gènesi quan menciona **l'alè** [ruah, esperit] com element generador de vida: *Déu va modelar l'home... Li va infondre la ruah de vida, i l'home es convertí en un ésser viu.* [Gn.2:7] En el salm es demana el recolzament d'aquest Esperit que és **sant** i es desitja **ferm i magnànim**. [12-14]

Aquests versets: 12, 13 i 14 constitueixen, possiblement, la menció de l'Esperit Sant més bella en tot el Nou i Antic Testament . [Alonso Schökel en SALMOS]

* En base a aquesta relació entre el perdó de Déu i la creació de Déu es pot dir que l'home perdonat és una nova creació, i que pel seu retorn a Déu el pecador esdevé una nova criatura.

* L'exultació que segueix al perdó pren la forma de zel envers els altres. L'orant **intentarà fer arribar a altres la seva experiència de Déu**, persuadit que Déu ha estat l'únic fautor del perdó i que també Déu és l'únic que l'habilita per a la lloança. *Obriu-me els llavis, Senyor, i proclamaré la vostra lloança* [Versets 15 a 17]

Càntic Habacuc 3:2-4, 13,15,19 Divendres 2ª Setmana Laudes

* En els tres capítols que integren el llibre d'Habacuc hi abunden les interpel·lacions directes, perquè l'autor no entén la manera com Déu actua. Habacuc, però, no es queda en la lamentació i el plany, sinó que prega i confia, mentre no deixa d'interrogar el mateix Senyor, sobre les maleses que cauen sobre Israel per part dels Caldeus, i sobre la degradació interna... *¿Fins quan, Senyor, cridaré auxili i no m'escoltaràs?*

* Després d'una comminadora “cançó de les cinc amenaces”, el profeta fa la pregària entonant un salm, que és un recordatori de l'obrar del Senyor, suficientment persuasiu per infondre confiança. **Part d'aquesta pregària d'Habacuc és recollida en el càntic d'avui: Senyor, he sentit a dir el que havies fet...** Particularment punyents i originals són la quarta i la cinquena estrofes. Ha.3:16-17 Aquest petit llibre (4 pàgines), tingué força influència en els períodes difícils dels primers cristians. Habacuc és citat per Sant Pau en Romans 1:17, i Gàlates 3:11 i en els Fets dels Apòstols 10:38

Salm (146-147) 147

* El rès que l'Església ens ofereix per aquest divendres és un fragment del salm 147, els nou versets últims [12 – 20]. Tot el salm és una invitació, no solament a admirar les meravelloses obres de Déu, sinó també a reconèixer l'atenció provident que manté sobre totes elles.

* Déu és presentat com el vetllador delicat del bon funcionament de la seva creació en bé dels seus **fills: Els protegeix, els beneeix, manté la pau i els sacia amb la flor de blat** [13,14] Sota un conjunt d'imatges poètiques molt belles, es descriu l'acció de Déu sobre la **terra: Hi llença la neu com flocs de llana, la gebrada com si fos cendra, i el glaç com molles de pa**, mentre les aigües i els vents obeeixen les seves ordres [16-18].

* Si som sensibles a la magnificència que Déu ha desplegat en la naturalesa i que el salmista enumera, al llarg de tot el salm (147), amb extraordinària riquesa i vivacitat d'imatges, hauríem de ser capaços de transposar-les a la nostra renovació espiritual, traduint les metàfores emprades a realitats concretes on hi copsem la mà de la providència, que, en l'Eucaristia, ens *sacia amb la flor del blat*, i en les que sentim, cada dia, la invitació insistent de **la paraula de Déu** a renovar-nos, una *paraula insistent, que corre de pressa i no es detura* [13], una paraula amiga amb anhel de ser acollida i meditada en la intimitat de cada cor cristià.

NOTA: Resulta més enriquidor llegir i assaborir **tot el salm 147**, que és el context complet, en el que s'insereix el fragment que es recita a les Laudes. Aquest és el salm que prefereixo desgranar, verset a verset, en els moments de recolliment després de la comunió, escrigué Paul Claudel.

+ Vespres Salm 114: 1-9 – Salm 120 – Càntic: Ap. 15 3-4

Salm (114-115) 116

* És un salm de pau i reconeixement. Una contemplació agraïda del **present**: *el Senyor ha escoltat el meu clam*, i del **futur**: *continuaré caminant a la presència del Senyor..* [6], tot fent memòria de tràngols **passats**: *m'envoltaven els llaços de la mort..* Aquesta ullada global justifica les paraules inicials del salm, que ja són una afirmació vivencial fonamental: ***Estimo de tot cor el Senyor.*** [1]

* Sovint s'han de buscar els versets d'un salm que més ens impacten. En aquest bocí de salm [realment és un fragment del salm 116], cada formulació de pensament pot ser una lliçó espiritual i escau bé a la mística cristiana. L'acció de gràcies o l'adoració, que pels hebreus eren una mateixa cosa, estan manifestades amb paraules que bé podem assumir avui dia: *El Senyor és just i benigne, el nostre Déu sap compadir* [5]. El mateix es pot dir de les súpriques: *Ah, Senyor salveu-me la vida* [4] o de la concepció de si mateix que té l'orant davant Déu: *Jo era feble i m'ha salvat* [6], perfectament coherent amb la sentència que precedeix: *El Senyor salvaguarda els senzills.*

* Són notables les actituds modèliques de l'orant: *Recobra la serenor ànima meva* [7] i la que clou el salm, i que pot ser un paradigma de vida per a tot cristià.: *Continuaré caminant entre els qui viuen a la presència del Senyor.* [9]

Salm (120) 121

* El Salm (120) impressiona per la senzillesa o simplicitat del llenguatge emprat i per la finor de la seva pietat. No ens mostra ni la fe robusta de l'home enmig de la tempesta, o la lluita agònica de l'home en les seves tensions interiors; senzillament **presenta un tipus de seguretat tranquil·la i assossegada**, pròpia de la incommovible confiança d'una ànima que veu l'esdevenidor en pau, malgrat que no se li escapen els perills que comporta

* Aquest Salm (120) forma part d'un grup de salms ben definit [**del (120) al (134)**], que s'anomenen “***salms de peregrinació o graduals***“. Es creu que aquesta denominació prové del fet que es cantaven tot anant a Jerusalem o **pujant les escalinates del temple.**

* És sorprenent la insistència en la funció de **guardià** atent atribuïda al Senyor i recordada a l'orant, com a resposta ampliada entorn de la tesi general: ***tota ajuda ve del Senyor*** [2]: *Que no s'adormi el qui et guarda* [3], *Ell et guarda al teu costat dret* [5], *Ell et guarda de tota desgràcia* [7], *Ell et guarda la vida* [7], *Ell guarda tots els teus passos*[8]

* **Alçar els ulls** [1], és una expressió típica del vocabulari hebreu, freqüent en l'àmbit religiós; al cristià pot suggerir-li la clàssica definició de pregària: **elevant l'ànima a Déu.** Alonso Schökel, comentant aquest Salm, apunta una observació curiosa: El verset 5 utilitza una imatge emprada del costumari bèl·lic: El guerrer queda protegit per l'escut que sosté amb la mà

esquerra. L'espasa o la llança estan a la mà dreta. Aquesta disposició deixa al descobert el costat dret del guerrer, que resulta ser el flanc més vulnerable...Déu es fa càrrec de la defensa del *costat dret* [text original], és a dir de la part més exposada a l'atac enemic.

* Fent-ne una transposició cristiana diríem que Déu defensa les zones més febles i vulnerables de la persona. *No hem de témer mai defallences d'atenció per part de Déu, que, en definitiva, serien defallences d'amor... Déu mai no s'adorm respecte a nosaltres...* Card. Garrone

Càntic Apocalipsi 15:3.4 Divendres 2ª Setmana **Vespres**

* El visionari de l'Apocalipsi *veu 7 àngels al cel. Amb ells arriba la fi dels càstigs de Déu. Veu també un mar de vidre barrejat de foc amb els vencedors del mal...* [Ap.15:1,2]. Plens d'entusiasme *cantaven el càntic de l'Anyell*. És el que ens ofereixen, com a pregària, les vespres d'avui: És una lloança pura *al Déu de l'univers, al rei de tots els pobles*, perquè tot en Ell és admirable. Per tant no sembla possible l'existència d'humans que no respectin o no glorifiquin Déu.

* El testimoni dels cristians és imprescindible per tal que la sospita de l'existència d'un Déu benèvol o la intuïció de la seva grandesa, s'instauri com a llavor de fe en la ment i el cor dels no creients.

Dissabte 2^{aa} Setmana

+ Laudes **Salm 91 – Dt. 32: 1-12 - Salm 8**

Salm (91) 92

* Aquest Salm té totes les característiques d'un **himne**: To jubilant, acompanyament d'instruments, memòria de les gestes de Yahweh. En el pensament semita la cançó brolla de l'alegria, l'alegria és un do de Déu, la música és un mitjà que divinitza l'alegria.

* Aquest Salm també té un contingut **sapiencial** notable: invitació a la meditació, molt afí a altres Salms. Parla de l'home just, l'home honrat, com ho fa el llibre dels Proverbis. Les imatges extretes del món vegetal [arbre, herba...] són molt emprades en els llibres sapiencials.

* Comença amb una acció de gràcies entusiasta [1-4]. Un agraïment que inclou la nit i el dia, el concurs de la lira, l'arpa i la cítara. Tot sembla poc davant l'amor [hesed] i la fidelitat [‘emet] del Senyor.

* L'amor i la fidelitat del Senyor s'han revelat en les seves grans obres, que només el neci desconeix.[5-7]

* La maldat i la iniquitat estan sentenciades [10], mentre que l'home just està destinat a créixer, a florir, a fruitar, àdhuc en el temps de la vellesa.. [12 i ss] i després, ja que *als ulls dels insensats semblava que moria, però ha aconseguit la pau. La seva ànima està a les mans de Déu* [Sv. 3:1-3]

Càntic Deuteronomi 32:1-12 Dissabte Segona Setmana **Laudes**

* Josué és designat pel mateix Moisès, com al seu successor: *Siguis ferm i decidit, li diu,... El Senyor mateix serà amb tu, no t'abandonarà mai* Dt.31: 7,8. És a prop el darrer comiat, Moisès *va fer sentir integrament a tota l'assemblea les paraules d'aquest càntic: Calleu oh cels, que parlaré...*

* Aquest és l'escenari, "històric-emotiu", on s'originà el llarg Càntic posat en llavis de Moisès que reporta el Deuteronomi. El Càntic de les Laudes del dissabte recull els 12 primers versets dels 47 de que consta el total.

* Com resulta ja clàssic:

· Es fa una referència laudatòria a Déu, *d'obrar irrepreensible, just, fidel, sense cap culpa, bo i recte...*

· No hi pot faltar la denúncia del comportament del poble: *No se li han portat bé, aquests mals fills.*

· També és obligat recordar els fets antics a favor del poble, així com la cura que sempre ha tingut el Senyor per aquest poble que ha protegit com *l'àguila que volteja sobre els seus aguilons i el portava sobre el seu plomatge. El Senyor tot sol els guiava.*

És una seqüència que ha perdurat pels segles i segles en la relació de Déu amb els humans.

Salm 8

“ *És un salm de lloança (himne) al Déu Creador i d'admiració per la dignitat de l'home. Combina un delicat sentiment de joia i estupor davant l'home i la bellesa de la Natura, amb una emocionada veneració al Déu que n'és l'autor. Són els dos sentiments centrals* “ (Weiser)

* Déu és presentat ensems com autor de l'Univers i com artífex de tots els dons que afavoreixen l'home: *Heu igualat l'home als àngels, l'heu coronat, l'heu fet senyor...* **La dignitat fonamental de l'home i les seves potencialitats, són originàriament un do de Déu.**

L'home se sent alhora *minúscul* enfront de la Creació i, simultàniament, *dotat* amb els favors i atenció d'aquest Déu immens. Queda palesa la tensió existencial entre la insignificança de l'home en si mateix i la posició d'honor en què Déu el col·loca. “ *Una petitesa divinitzada* “ diu un autor francès. La coexistència d'aquesta dualitat és una qüestió punyent, que envaeix tota la Història de la Humanitat i tota la història de cada cor humà.

* Els últims versets [6-9], són particularment entranyables. L'orant astorat, quasi incrèdul de si mateix, proclama davant Déu els tres dons dels que és destinatari: l'**honor** (una mica inferior a un déu), la **dignitat** i el **domini** participatiu i delegat sobre les criatures. És una apoteosi de l'ànima que repensa unes actituds de Déu envers ella, tan certes com inversemblants.

* Què és l'home ? Qui sóc jo ?...No tinc cap possibilitat d'entendre'm a mi mateix, si descarto Déu de la reflexió: La dualitat em desconcerta: *L'home s'esvaeix com el fum, els seus dies s'escolen com una ombra...*[Sl. 144]. *Gairebé l'heu igualat als àngels* [Sl.8]. En el fons del meu cor sento que hi convergeixen dues categories incompatibles: l'infinit i el finit. És una gràcia que no comprenc, però que agraeixo, com Sant Pau quan deia: *Per la gràcia de Déu sóc el que sóc* [1Cor. 15:10].

“*La recta comprensió d'un mateix i l'experiència de Déu van estretament vinculades*”. (Weiser)
¿ Com voldria, Déu, que fos jo, ara i en el futur ? ¿ Quins retocs li manquen a la persona que sóc ara realment, per apropar-me al perfil que està en la ment de Déu ?

* *Els noiets i els infants canten la majestat de Déu* [3]...Si no es té el **cor d'infant** resulta més difícil admirar-se i per tant, descobrir Déu. Quan sovinteja la pregària se'm fa més òbvia l'actuació de **la mà de Déu** en les coses i en els esdeveniments, “ meravellosos “, que tatxonen el firmament de la meva existència al llarg de la meva vida.

La gamma de “ meravelles “ que m'inviten a la lloança de Déu és molt i molt extensa...des del Cosmos grandios fins els misteriosos intercanvis biològics que en aquest moment em mantenen viu i conscient; des de la capacitat d'estimar fins la certesa de saber-me sempre acollit quan acudeixo a Déu amb cor sincer...Puc albirar la mà de Déu en els familiars, els amics, en les alegries de cada dia.. En els sofriments i tribulacions també hi és la mà de Déu...un xic més dissimulada, però hi és.

* Pot ser un moment adient per agrair tota la tecnologia moderna que, sovint, està al meu servei. No són els ramats, ni altres vivents el que està sota el meu domini. És una munió de medis que la ciència ha domesticat per a ser utilitzats en benefici de l'home. Un acte d'agraïment per cada atuell o medi que Déu, a través de la tècnica, posa a la meva disposició, podria fer una pregària de llarga durada !!...

